

Історія кафедри	History of the Department
Колектив кафедри історії реалізує збережені за понад 50 років кращі традиції підготовки висококваліфікованих спеціалістів, що формувалися й удосконалювалися завдяки наполегливій праці знаної когорти викладачів- істориків. На сучасному етапі кафедра історії Навчально-наукового педагогічного інституту імені В. О. Сухомлинського Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова готує фахівців за всіма рівнями вищої освіти: • перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) / 014 Середня освіта (Історія та громадянська освіта); • другий (магістерський) рівень вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) / 014 Середня освіта (Історія та громадянська освіта); • перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія; • другий (магістерський) рівень вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія; • третій (доктор філософії) рівень вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія; Здобута за професійним спрямуванням освіта дозволяє випускникам реалізуватися в педагогічній, науково-дослідній діяльності та системі адміністративного апарату. У складі кафедри працюють: доктори історичних наук: Н. О. Рижева (завідувачка), Н. М. Буглай, Д. В. Нефьодов, кандидати історичних наук: Л. М. Хрящевська, Г. М. Маринченко, старший викладач О. І. Смирнов, лаборант М.І. Михайличенко. Колектив кафедри вважає найголовнішим завданням підготовку висококваліфікованих спеціалістів. В освітній процес упроваджуються сучасні технології, зокрема – проблемно-активного навчання, методи	For more than 50 years, the Department of History has been committed to the exemplary traditions of training highly skilled professionals, a commitment that has evolved through the dedicated work of a renowned group of historians. Currently, the Department of History at the V.O. Sukhomlynskyi Educational and Research Pedagogical Institute of Admiral Makarov National University of Shipbuilding offers educational programs at all three levels of higher education: □ First (Bachelor's) level: Specialty 014 – Secondary Education (History)/ 014 – Secondary Education (History and Civic Education) □ Second (Master's) level: Specialty 014 – Secondary Education (History) / 014 – Secondary Education (History and Civic Education) □ First (Bachelor's) level: Specialty 032 – History and Archaeology □ Second (Master's) level: Specialty 032 – History and Archaeology □ Third (Doctor of Philosophy) level: Specialty 032 – History and Archaeology The qualifications obtained through these programs prepare graduates for careers in education, research, and administrative fields. The faculty includes: Doctors of Historical Sciences: N.O. Ryzheva (Head of the Department), N.M. Buhlai, and D.V. Nefodov; Candidates of Historical Sciences: L.M. Khriashchevska and H.M. Marynchenko Senior Lecturer: O.I. Smyrnov Laboratory Assistant: M.I. Mykhailychenko The first priority of the faculty is competent professionals' training. Contemporary educational technologies such as problem-based learning, project methods, and collaborative group work are actively implemented in the educational process, thus enhancing students' engagement and academic performance. Methodological development constitutes a key area of the department activity. The faculty are consistently working to provide students with relevant teaching aids, methodological recommendations for studying courses, writing term papers, and completing internships. Based on the latest achievements of historical and pedagogical science, as well as using their own experience, the department faculty systematically improve teaching formats and approaches. A significant component

проектів, роботи в малих групах, що дає можливість активізувати участь майбутніх спеціалістів в освітньому процесі.

Невід’ємним складником діяльності професорів, доцентів і викладачів кафедри є методична робота. Співробітники кафедри постійно працюють над забезпеченням студентів відповідними навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями до вивчення того чи іншого курсу, написання курсових робіт, проходження практик. Спираючися на сучасні досягнення історичної й педагогічної науки, а також використовуючи власний досвід, професорсько-викладацький склад кафедри системно вдосконалює форми організації та ведення освітнього процесу. Важливим аспектом роботи в цьому напрямку є створення інноваційних методичних розробок і матеріалів, що спрямовані на застосування сучасних ІКТ, мобільних додатків та онлайн- платформ, зокрема через систему «Moodle» і «Google Classroom».

Організація навчальної та виробничої практики майбутніх фахівців відбувається на підставі угод із закладами освіти міста та області, Миколаївським обласним краєзнавчим музеєм «Старофлотські казарми», Державним архівом Миколаївської області, Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова».

Діяльність кафедри передбачає проведення широкого спектру наукової роботи та реалізацію комплексних досліджень історичного й етнічного розвитку Півдня України; всесвітньої історії, міжнародних відносин, історіографії, краєзнавства, освітніх інновацій. Надзвичайно важливим і відповідальним завданням викладачів кафедри є дослідження: «Інтеграція української історичної науки у світовий освітній простір в умовах воєнного стану».

Результати наукових досліджень із актуальних проблем історії України, етнології, всесвітньої історії, міжнародних відносин, історіографії, що є сферою наукових інтересів потужного колективу, висвітлюються в публікаціях, апробовані під час наукових конференцій, і, безпосередньо, під час викладання навчальних курсів для здобувачів Навчально-наукового педагогічного інституту імені В. О. Сухомлинського Національного університету імені адмірала Макарова.

Фахівці кафедри в різні роки були залучені до виконання досліджень у межах державних програм із увічнення пам’яті учасників

of research in this field involves the development of innovative methodologies and resources intended for the application of contemporary information and communication technologies, mobile applications, and online platforms, particularly through systems such as Moodle and Google Classroom. Educational and industrial training is organized on the basis of agreements with educational institutions of the city and region, the Mykolaiv Regional Museum of Local Lore (“Staroflotski Barracks”), the State Archives of the Mykolaiv Region, and the Professional College of the Admiral Makarov National University of Shipbuilding. The department’s scholarly pursuits encompass a broad spectrum of research

themes, including the historical and ethnic development of Southern Ukraine, world history, international relations, historiography, local studies, and educational innovation. The faculty’s research efforts are of great significance and responsibility, especially in relation to the Inclusion of Ukrainian historical research within the worldwide educational context under conditions of martial law. The findings of scientific investigations concerning significant topics in Ukrainian history, ethnology, global history, international relations, and historiography, which

fall within the research interests of the esteemed team, are disseminated through publications, presented at academic conferences, and directly applied in the instruction of courses for students at the V.O. Sukhomlynskyi Educational and Research Pedagogical Institute of Admiral Makarov National University. For many years, the faculty have participated in researches that fall under state programs designed both to commemorate participants of anti-terrorist operations, the victims of conflicts and political persecution in the Mykolaiv region and to carry out research and publishing initiatives that hold social importance: Rehabilitated by History. Mykolaiv Region, The Book of Memory of Ukraine. Mykolaiv Region, and Roads of War. The staff of the department has published a number of scientific and methodological works: Chronicle of Historical Events in Mykolaiv Region, Mykolaiv Region during the Second World War, National Memory Book of the Victims of the Holodomor of 1932–1933. Mykolaiv Region, Famines of 1921–1923 and 1946–1947 in the Mykolaiv Region, Mykolaiv Region in Contemporary History and The Germans of Southern Ukraine: History and Modernity. Ongoing collaboration is being pursued with prominent educational and research institutions in Ukraine as part of the established agreements. The department faculty are also invited to participate in television socio-political programs, round tables, and

антитерористичної операції, жертв війн і політичних репресій у Миколаївській області, а також реалізації суспільно значущих пошуково-видавничих проєктів: «Реабілітовані історією. Миколаївська область», «Книга Пам'яті України. Миколаївська область», «Дороги війни». Колективом кафедри видано ряд наукових і методичних праць: «Миколаївщина: літопис історичних подій», «Миколаївщина в роки Великої Вітчизняної війни», «Національна книга пам'яті жертв голодомору 1932 – 1933 років. Миколаївська область», «Голод 1921–1923 років на території Миколаївщини», «Голод 1946–1947 років на території Миколаївщини», «Миколаївщина в новітній історії», «Німці Півдня України: історія і сучасність».

У межах укладених угод триває робота з провідними навчальними та науковими установами України.

Також представники професорсько-викладацького складу кафедри запрошуються до участі в телевізійних суспільно-політичних програмах, «круглих столах», дискусійних клубах.

Викладачі кафедри організовують Всеукраїнські та міжрегіональні студентські науково-практичні конференції:

- щорічна Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Інтеграційні процеси у міжнародних відносинах: історія та сучасність» (2007- 2018 рр.);
- міжрегіональна науково-практична конференція «Сучасна освіта: проблеми, реалії та перспективи» (2021 р.);
- щорічна міжрегіональна науково-практична студентська конференція «Актуальні проблеми розвитку країн світу: історія, освіта, культура» (2023 р., 2024 р., планується подальше проведення у 2025 р., 2026 р.).

За результатами роботи конференцій видаються збірники наукових робіт здобувачів освіти.

Викладачами кафедри організовано випуск збірників наукових праць здобувачів освіти «Історичні штудії» (2023, 2025 рр.).

Професорсько-викладацький склад підрозділу активно бере активну участь у роботі міжнародних наукових конференцій, симпозіумів, форумів у Болгарії, Великобританії, Греції, Ізраїлі, Німеччині, Польщі, Чехії, Словаччині, Японії. Данії, Норвегії, Словенії, Литві, тощо.

Члени кафедри мають відзнаки:

- Всеукраїнські: «За успіхи в науково-педагогічній діяльності» (Академії наук вищої освіти України); «Відмінник освіти України»;

discussion clubs. The department actively organizes All-Ukrainian and interregional student scientific and practical conferences:

- Annual All-Ukrainian Student Scientific and Practical Conference Integration Processes in International Relations: History and Modernity (2007–2018);
- Interregional Scientific and Practical Conference Modern Education: Problems, Realities, and Prospects (2021);
- Annual Interregional Student Scientific and Practical Conference Current Issues of Global Development: History, Education, and Culture (2023, 2024, with future conferences planned for 2025 and 2026).

These events result in the publication of student research collections, such as Historical Studies (2023, 2025).

The faculty actively engage in international scientific conferences, symposia, and scholarly forums including those held in Bulgaria, the United Kingdom, Greece, Israel, Germany, Poland, the Czech Republic, Slovakia, Japan, Denmark, Norway, Slovenia, Lithuania, etc.

The department's achievements have been acknowledged through a range of prestigious national and regional awards:

- All-Ukrainian: “For Success in Scientific and Pedagogical Activity” (Academy of Sciences of Higher Education of Ukraine); “Excellence in Education of Ukraine”; Presidential Award for Participation in the Anti-Terrorist Operation; Ministry of Education and Science of Ukraine Award for training creative and gifted youth; the Ministry of Defense of Ukraine.
- City and Regional Awards: Department of Education and Science of the Regional State Administration, Mykolaiv Regional State Administration; Mayor; “Defender of the Motherland” (Mykolaiv Regional Council, II degree); IX Mykolaiv Regional Mykolaiv Prize named after Mykola Arkas in the nomination “Best Edition and Textbooks”; X Mykolaiv Regional Mykolaiv Prize named after Mykola Arkas in the nomination “Best Edition and Textbooks”; for honorable services to the city of Mykolaiv. The academic staff take pride in their graduates who are exceptionally qualified experts actively engaged in educational institutions and have made significant contributions to research, having successfully defended their PhD and doctoral theses. They play a crucial role in advancing the department's scientific and pedagogical traditions in Ukraine and beyond. Among them are Natalia Murphy (USA), Iryna Farrell

відзнака Президента України «За участь в антитерористичній операції»; Міністерства освіти та науки України за підготовку творчої та обдарованої молоді; Міністерства оборони України.

– Обласні та міські: Департаменту освіти і науки облдержадміністрації, Миколаївської обласної державної адміністрації; міського голови; «Захисник Вітчизни» (Миколаївської обласної ради II ступеня); IX Миколаївської обласної премії імені Миколи Аркаса у номінації «Краще видання та підручники»; X Миколаївської обласної премії імені Миколи Аркаса у номінації «Краще видання та підручники»; за заслуги перед містом Миколаєвом. Гордістю кафедри є її випускники – висококваліфіковані фахівці, які працюють у закладах освіти та мають наукові здобутки – захистили кандидатські та докторські дисертації. Саме вони примножують науково-педагогічні традиції кафедри в Україні та за кордоном. Наші випускники: Наталія Мерфі – у США, Ірина Фарелл – в Австралії, Богдан Кухаренко – у Польщі започатковують нові наукові школи, створюють кафедри, захищають дисертації та викладають історію в інших країнах світу, що доводить високий рівень і перспективність науково-педагогічного потенціалу кафедри історії.

(Australia), and Bohdan Kukhareno (Poland) who establish new scientific schools, create departments, defend theses and teach history in other countries. This demonstrates the significant capabilities and future potential of the Department of History in both research and education.